

Wat kunnen we verwachten van Parijs?

D66 Europa en D66 Duurzaam: “tussen Lima en Parijs”
5 februari 2015

Heleen de Coninck

Radboud University

Opzet

Even voorstellen

Stand van zaken klimaatmitigatie volgens IPCC

Thema's in de VN klimaatonderhandelingen

Conclusie

Radboud University

Even voorstellen

Loopbaan

2001: Scheikunde en Natuurwetenschappelijke Milieukunde

2001: Max Planck Instituut voor Chemie, Duitsland

2001-2012: Energie onderzoekcentrum Nederland (ECN) Policy Studies

2009: Promotie (VU & Princeton) "Technology rules!" over innovatie en technologie in de internationale klimaatonderhandelingen

2012-nu: Universitair Hoofddocent Innovation Studies

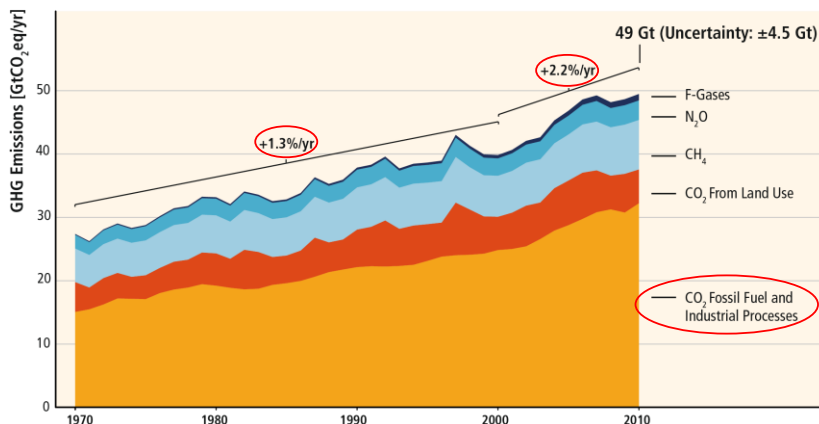
Verder relevant

- Auteur in het laatste IPCC Assessment Rapport (Werkgroep III over klimaatmitigatie)
- Actief bij de Wiardi Beckman Stichting (werkgroep duurzame ontwikkeling), PvdA-lid

Radboud University

Tussen 2000 en 2010 zijn de broeikasgassen sneller gestegen dan in de drie decennia daarvoor

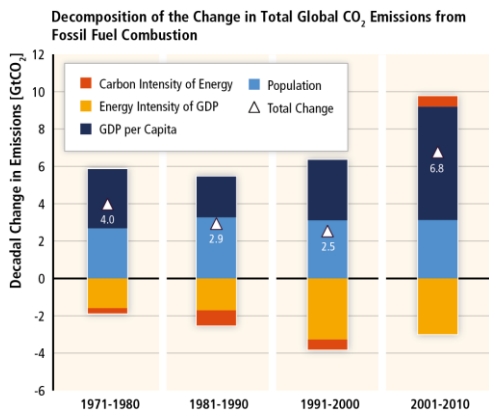

Based on Figure 1.3

Radboud University

Welvaart en consumptie veroorzaken de toename in energiegerelateerde CO₂-uitstoot

1971-2000:

-Welvaarts- en bevolkingsgroei dragen bij aan toename broeikasgasuitstoot
-Energie-intensiteit en CO₂-intensiteit (van energie) dempten de toename

2001-2010:

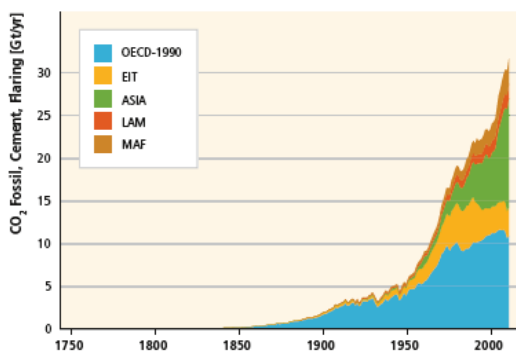
-CO₂-intensiteit van energie neemt toe (meer gebruik kolen)
-Welvaartsgroei nog altijd grootste bijdrage

Figure SPM.3

Radboud University

De "koolstofschuld" ligt voornamelijk bij de industrielanden, maar Azië komt snel op

Tot jaren '70: Vrijwel alle CO₂-uitstoot van industrielanden

Afgelopen decennia:

- Voormalig Oostblok/ Sovjet Unie krimpt
- Westerse landen lichte groei
- Sterke groei in Azië

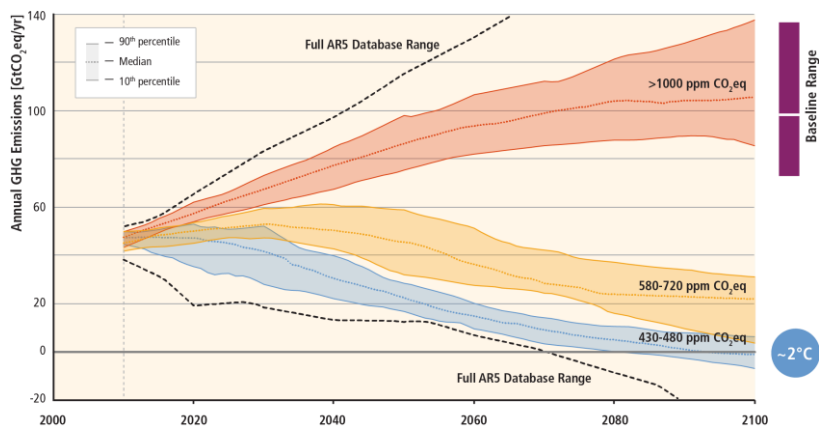
Consumptie groeit nog wel in industrielanden

Based on Figure 5.3

Radboud University

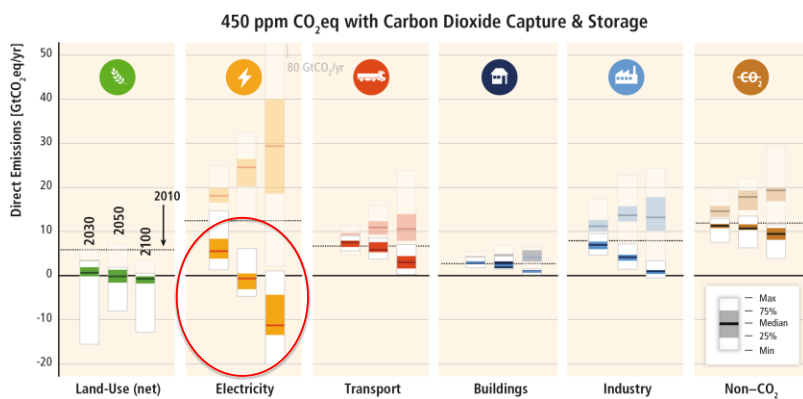
Beneden twee graden blijven betekent een enorme trendbreuk

Based on Figure 6.7

Beneden twee graden blijven betekent een vrijwel volledig koolstofloze economie in 2050 – en veel CO₂ opslag

Based on Figure TS.17

Hoe vertaal je dit soort vraagstukken naar de internationale klimaatonderhandelingen?

Klimaatverandering: asymmetrisch probleem

- Grootste deel van emissies komen van geïndustrialiseerde landen
- Kwetsbaarste landen hebben de kleinste schuld

Oplossing ook asymmetrisch

- Geïndustrialiseerde landen zouden moeten reduceren maar hebben ook de hoogste mitigatiekosten
- Terwijl de baten van mitigatie vooral naar ontwikkelingslanden gaan
- Resultaat: het is niet in het belang van rijke landen om internationale afspraken te maken over emissiereductie

Kyoto Protocol (1997) en inzet EU voor Kopenhagen (2009)

hadden als uitgangspunt emissiereductiedoelstellingen

Radboud University

Sinds Cancun (COP na Kopenhagen, 2010): ander gesprek

Intended Nationally Determined Contributions

Alle landen gaan doelstellingen aan, maar die bepalen ze zelf.

Bijvoorbeeld:

- Absolute emissiereductiedoelstellingen (bv. tov 1990)
- Absolute emissiereductie ten opzichte van baseline (bv 2030)
- Relatieve doelstellingen (CO₂-emissie per eenheid GDP)
- Inspanningsverplichting

“Voorwaardescheppende” UNFCCC instrumenten

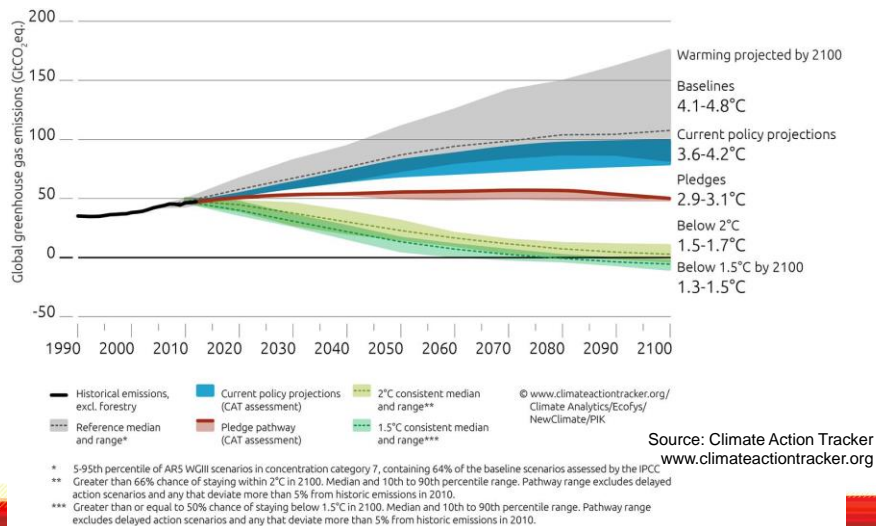
Stellen ontwikkelingslanden in staat om hun NDCs te halen

- Nationally Appropriate Mitigation Actions (NAMAs)
- Technology Mechanism
 - Afspraken over efficiencystandaarden?
 - Ondersteuning rondom capaciteit, data etc.
- National Adaptation Plans
- Green Climate Fund: financiering

Radboud University

Wat levert dat op?

Radboud University

Wat zien we?

Realistischere benadering: Wat landen willen gebeurt, meer niet

Maar nog onvoldoende actie om beneden de twee graden te blijven

Implementatie is belangrijk: groot vraagteken wat er echt gebeurt

Ervaring leert:

- Landen gaan niet verder in commitments dan ze zelf willen – en dat is niet voldoende
- Alleen voorwaardescheppende instrumenten kunnen ambitie van landen helpen vergroten

Wellicht kan Nederland meer kijken naar hoe NAMAs en het Technology Mechanism beter tot bloei kunnen komen

Radboud University

Dank u voor uw aandacht

Heleen de Coninck